

Lasten Suometar.

— Lisälehti Suometarelle, perjantaina 12 p. Joulukuussa. —

N°. 22.

Sitä kunsta kuuleminen, jonka juuresa asunto.

B. 1856.

Bethlehem.

Joulun suuri ja sinattu juhla lähestyy taas, ja te pääsette silloin kirkkoon Jumalan sanaa kuulemaan ja monen sadan kynttilän valoa katsomaan. Tiedättekö mitä tämä valo merkitsee? Se merkitsee sitä taivaallista valoa, jonka se toi, joka jouluna syntyi. Tämä valo tuli pimeydessä paistamaan yhteinne anteeksi saamisiksi. Se oli Kristus, meidän kallis Vapahtajamme, joka silloin syntyi. Ihmeellinen ja ihana on sanoma tästä tapauksesta, ja se on myös aina yhtä nuori ja ilahuttava.

Syvin sopii siis tänä aikana mieleenne johdatte sitä seutua, sitä kaupunkia, jossa Vapahtajamme syntyi. Te tiedätte Hänen syntyneen Bethlehemin pienessä kaupungissa. Lähtekääte sitä nyt lähemmin katsomaan. Kaikista kaupungista maan päällä on se kuuluisin ja merkittävin.

Bethlehem on eteläsuunnalle Jerusalemita noin vinkulman matkan. Tie sinne kulkee Gihonin laakson läpi, Raphaimin alangon kautta. Tämä kaunis alanko alenee pienosissa, somissa jaksosissa Nuusulakson poikki Wälimeren rannalle, jossa länsituulen laineet suutelewat sen vieräistä nurmikkoa. Siellä asuiwat muinoin Philistealaiset ja kävivät sotaan Juutaan maata vastaan. Tämän alangon ledolla kuuli kuningas Daawetti Herran lupausen viinapuiden huminassa ja löi Philistealaisten sotajoukon. Saman alangon heinikolla wietti hän nuoruudessaan monta iloista päivää, laulaen suloisia wirsia ja ylistäen isäinsä Jumalata. Siellä paimensi hän wan-

hempainsa lampaista ja tappoi tappelusfa jalopeuran ja karhun. Näillä samoilla seuduilla woideltiin hän Israelin kuninkaaksi. Bethlehemia kutsuttiin myös Daawetin kaupungiksi.

Bethlehemin kaupunki on rakennettu wuorisellämän harjulle. Se on yli 4 tuhannen vuoden wanha. Pyhässä Raamatussa kutsutaan sitä myös Bethlehem-Ephrataksi, josta edellinen sana merkitsee leipähuonetta ja jälkimäinen hedelmällisyyttä. Tämä seutu on hywin hedelmällinen. Kaupungin kumpaisellakin puolella on hywästi wilsjelty peltomaa ja niiden alla hywältä tuottawat laffot. Wuoren harjanneet ja wierenneet kaswawat kukoistawia wiinapuita, mandelpuita ja öljypuita. Tämä paikka on siis totisesti rikas leipähuone ja onnellinen asuin-sija. Niin on se aina ollut, ja oli silloinkin kuin Daawetti lausui: „Arpa lankei minulle kauniimmisfa, minä olen jalon perimisen saanut“. Samat pellot, joilla Raaman rakastettu minia Ruth woiwi tähtäpäitä, owat yhtä hedelmälliset kuin ennenki. Lihawia karjalauvoja kulkee wieläkin niillä heinäsiellä lautumilla, joilla paimenet ihastuksella kuuliwat täytetyksi, mitä prohweetta Mika ennusti, sanoen: „Ja sinä Bethlehem-Ephrata joka wähäinen olet Juudean tuhanten seassa; sinusta on minulle se tulewa, joka Israelissa on ollut alusta ja ijankaikkisuudesta“.

Hän on tosin tullut. Bethlehemissä oli Hänen syntymähehtonsa. Sieltä alkoi walseus maailmalle paistaa. Dypäri kaiken maanpiirin wietetään Hänen syntymäjuhlaansa, ja tekin saatte sitä wietää. Lähes kaffi tuhatta wuotta on siitä kulunut, jolloin Vapahtajamme syntyi, mutta wielä on Bethlehemin kaupunki kukoistawa niin kuin ennenkin. Jumalan sinuus on sitä suojellut. Siinä asuu yli 3 tuhatta henkeä ja kaikki owat he Kristuksen nimeen ja wanhurskauteen kastetut. Monesti on sota ja waino heidän pientä kaupunkiansa uhannut Araapian sota-ulsjaasta kansasta, mutta Jumala on heitä warijellut. Uloapain owat he siwistyneen näköisiä, käywät hywisä waatteissa, heillä on maawiljelys, kauppa ja teollisuus paremmalla kannalla kuin muilla naapureillansa, jotka eiwät ole kaikki kristityitä. Tämän seudun luonnollinen hedelmällisyys ja heidän oma ahkeruutensaakin on paljon waituttanut heidän hywään wointiinsa. Bethlehemin asujat tekewät muun seassa myöskin kaikellaisia pieniä kaluja öljypuusta ja simpukan kuorista eli peerlemuusta. Niistä tekewät helminauhoja ja pyhäin ku-

wia, joita tätä paikkaa katsowille, monille tuhansille hengille, etenkin paawin uskolaisille myöwät. Useita eiwät he milloinkaan kaupungistansa kauwas kulje, sillä lahokunnissa ympäröidäwäiset mahomettilaiset karkawat useasti heidän päällensä. Sentähden on itse kaupunkikin muurilla ympärinsä warustettu. Kartanot ja huoneet owat pienet, mutta tiwestä nekin.

Bethlehem ja sen sentu kuuluu vielä tänäkin päivänä olewan niinkuin ainoan Pojan kunnia Isästä sitä kirjasta. Ne kallit tapaukset, joista se näkywäisesti muistuttaa, waukuttawat katselijan sydämeen ijanlakkista ajatusta. Kaikki pienet wemat ja kulkaiset ikäskuin puhuwat Kristuksesta, Hänen syntymisestäänsä, elämästänsä ja kuolemastansa. Kumma ei siis ole, jos sinne wuositain matkustaa satoja tuhansia ihmisiä näitä paikkoja katsomaan ja ihailemaan.

Pari sataa askelta itse kaupungista seisoo toisella kullalla komea linnanmuotoinen luostari. Siinä asuu munkkia, joita kutsutaan Fransiskaanilaisiksi. Heillä on luostariissa kunnis Herrahuone, nimeltä Mariankirko. Tämän kirkon sanotaan keisarinna Helenan rakennuttaneen Wapahtajan äitin kunniaksi, siellä waelusmatkalla käydessänsä. Hän oli keisari Konstantino suuren äiti ja mainitaan hyvin jumaliseksi rowaksi. Hänen luullaan paljon waukuttaneen siihen, että korkea poikansa päätti ottaa kristinuskon waltakuntansa yleiseksi usoksi. Se tapautui w:na 323. Konstantino oli keisarina Rooman la-weassa waltakunnassa, joka muutaman sadan wuoden perästä sitte hajosi ja katosi, niinkuin maailmassa kaikki tekee aikansa elettyänsä.

Tämä Mariankirko on kunnis ja komea. Sen kattoa kannattaa 48 marmorikwipilaria, jotka jokainen owat yhdestä kappaleesta hakatut. Kuorin kohdalla on alttarin alla kalliwuoreen hakattu 4½ kynnärän koruinen, 5½ kynnärän lewyinen ja 18½ kynnärää pitkä luola; se on yltä ympärinsä sisästä kullalangoista ja silkistä kudotulla, punasen karmasella waatteeella koristettu ja 32 kulta- ja hopeajalkasella lampulla walaistu. Missikö tätä luolaa niin koreana ja ylöswalaistuna pidetään? Siksä että sitä luullaan samaksi luolaksi, jossa Wapahtaja syntyi. Sisästä on kaikki seinään koverrettua kohtaa, kumpikin marmorilla wuorattu; niistä pitäisi toinen olla Wapahtajan syntymäpaikka ja siihen on taivaallisen lapsen merkityksiksi ja muistoksi sädehtiwä hopeatähti asetettu; toinen taas on se kohta, jossa seimi seisoi, ja johon wasta syntynyt lapsi pantiin lepäämään.

Monta miljoonaa harrasta ihmistä on Bethlehemia waeltanut katsomaan ja siellä rukouksia pitämään. Näitä waeluksia tapahtuu sinne tawallisesti enin joulun aikana. Monta miljoonaa ihmistä matkustaa sinne vielä wastaan, ja se saattaa kaikki olla hyvin tehty, sillä pyhästä on tämä paikka maanpallolla tosin pidettävä niinkauwan kuin taiwas ja maa seisoo. Mutta turha sinne on mennä rukouksia harjoittamaan. Siihen toimeen owat kaikki paikat sowliaat: Jumala on joka paikassa läsnä. Hengel-

linen Bethlehem löytyy siinä, jossa joulu-jublaa hengessä ja totuudessa wietetään. Jokaisen ihmisen powi on se luola, jossa Kristus aina haluaapi uudelleen syntyä, ja jossa kaikki eli kolme owat Hänen nimesänsä yhdessä, siinä on sydämemme se totinen ja oikea seimi, jossa Wapahtajamme tahtoo ajassa ja ijanlakkisuudessa lewätä. Tämä muistakaatte, nuoret lukijani, nyt ja aina niinkauwan kuin elätte.

Rikkaan kuolema.

Vanha rikas mies makasi kuolinwuoteellansa. Sängyn vieressä seisoi suuri raudoitettu kirstu, jossa kaikki hänen rahansa oli kätkettynä. Lääkäri seisoi sängyn toisella puolella ja koetti sairaan waltasuonta. Mutta ukko makasi kaswot käännettyinä kirstuun päin ja ajatteli suuria aarteitansa. "Ah, jos teidät voisin mukaani ottaa!" huokasi hän. "Tapahtukoon niin; mutta ne owat olevat sinulle suureksi kuormaksi", vastasi vakainen ääni; ja nyt näki hän enkelin vakaisella katsannolla seisovan hänen ja rahakirstun välissä. Ja se aukasi kirstun ja otti sieltä suuren rahakukkaron. "Nämät rahat", sanoi enkeli, "olet sinä koonnut ahkeruudella ja toimella; mutta ne olisit woinut käyttää parempaan tarkoitukseen kuin kirstun pohjassa säilyttämiseen, joten niistä ei ole ollut hyötyä ei sinulle eikä muille. Sentähden panen ne kipeälle rinnallesi". Ja enkeli teki niinkuin sanoi. Sairas mies huokui raskaasti.

"Ja tämä", sanoi enkeli, ottaen toisen rahakukkaron, "tämä ei suinkaan ole niin suuri, mutta paljon raskaampi on se sinulle kantaa, sillä sen sisällön olet sinä hankkinut petoksella ja wääryydellä kaupassa". Ja hän pani senki sairaan kipeälle rinnalle. Ukko huokasi syvään ja käwi hyvin levottomaksi: "Ja miksi tämä, vaikka on pieni, on niin hirmuisen raskas?" jatkoi enkeli ja otti vielä kolmannen kukkaron kirstusta; jaa, monta kynneltä, paljon hikeä ja vertä on siinä salattuna; "sinä olet ollut kova köyhiä kohtaan". "Kaikkihan minulla oli heillä vaatimista", vastasi ukko, "enkä heillä otannut suurempaa korkoa kuin keskinäinen suostumuksemme oli". "Sinä pyysit suurta prosenttia", vastasi enkeli, "ja köyhän täytyi hädässäänsä luvata niin paljon kuin määräsit. Sitte ei sinulla ollut vähintäkään armeliaisuutta, vaan otit usein kaikki, mitä heillä oli ja saatoit heidät onnettomiksi". Ja enkeli nosti myöskin tämän kukkaron ukon rinnan päälle. Tuskan hiki walui rikkaan miehen otsasta ja hämäryys alkoi peittää hänen silmiänsä.

"Ja tässä", jatkoi enkeli, "löydän vielä yhden pienen kukkaron; se on raskaampi kuin kaikki ne toiset yhteensä. Sinä olet pettänyt köyhän leskivaimon wäärillä seteleillä; sinä otit kaikki, mitä hänellä oli; hän sai nälkää nähdä lapsinensa, ja monta huokausta on noussut taivaasen ja kantanut sinun päällesi.

Sentähden on tämä kukkaro raskaampi kuin ne toiset yhteensä: ota tämäkin rintasi päälle!" Ja ukon sielun tuska paisui niin suureksi, ettei känen heikko ruumiinsa jaksanut sitä kantaa; hänen elämänsä lanka katkesi sanomattomilla vaivoilla.

Lääkäri katsoi koko ajan tarkasti ukkoa, eikä voinut käsittää syytä hänen tuskaansa, joka niin pikaisesti ja niin suurella kamppauksella häneltä hengen otti; sillä hän ei nähnyt eikä kuullut enkeliä, ja raskirstun kansi oli suljettu hänen silmistänsä. Mutta nyt kun veri suonissa seisahti ja silmän isku oli lakastunut, luki lääkäri rikkaan vainajan kylmentyneillä kasvoilla hänen elämäkertansa. Ei hän nähnyt taivaan rauhan eikä autuasten muhoilemisen painaneen kuvaansa ukon rumalle muodolle; ei, sydämen tuska ja oman tunnon vaiva oli kuolleen kasvoilla selkeästi luettavana. "Jotain hyvin raskasta on sinun omaatuntoasi vaivannut: semmoista ei minun rohtoni voi asettaa!" sanoi lääkäri, teki ristimerkin ja läksi pois, sillä hänen mielensä tuli niin murheelliseksi ja kamoittavaksi tämän kuolleen ruumiin likeisyydessä.

Mutta enkelin vieressä seisoivat vainajan sielu raskaalla kuormallansa ja pakahtui sen alla. "Auta, auta, auta!" rukoili se enkeliä. "Minä en saa", vastasi enkeli, "mutta mene laupiuden istuimen eteen ja laske sinne kuormasi. Jumalan laupius on suurempi kuin uskoa voit". Ja sielu koetti ylösnousta, mutta kuorma painoi alas. Silloin tuli huoneesen toinen enkeli ystävällisellä katsannolla. "Minä olen se köyhä eukko, jolle kerran annoit puolet omasta aamiaisestasi, kun olin hyvin näljässä. Sinä menit silloin kouluun ja olit hyvä lapsi, kuinka saatoit niin syvälle langeta? Annas, minä autan sinua!" Ja enkeli otti osan hänen kuormastansa, mutta ei sielu sittenkään jaksanut paikasta liikahtaa.

Sitte tuli vielä toinen enkeli ja lähestyi sielua, sanoen: "Sinä autoit minua kerran velkamiehistäni ja vaikka jälleen otit kaikki suurella korolla, niin minä kuitenkin apusi kautta pääsin paremmalle kannalle ja saatoin elättää vaimoni ja lapseni. Annas tänne osan kuormastasi, minäkin tahdon nyt auttaa sinua". Ja tämä enkeli otti suuren osan kuormasta, mutta sielu huokasi eikä päässyt vielääkään paikasta edesnenään.

Vähän ajan perästä tuli hiljainen ja vakainen olento sielun tykö. "Minä olen sinun äitisi", sanoi se lempeällä äänellä, "ja otan puolet jäljelle jääneestä kuormastasi; sillä sinä olit minun eläessäni kuuliainen lapsi ja tuotit minulle paljon iloa, vaikka sitte vanhemmaksi tultua töilläsi olet vähentänyt minun autuuttani". Ja hän otti puolen kuormaa, ja nyt jaksoi vainajan sielu nousta ja riensi muiden seurassa laupiuden istuimen eteen, jossa lankeivat polvillensa ja anoivat armoa laupiuden Herralta. Yksi kerubineista, jotka seisovat ijankaikkisuuden istuimen ympärillä, otti kuormat ja viskasi ne pohjattomaan mereen, sanoen:

"Jumalan laupius on ääretön; tule, minä aukasen sinulle taivaan portit; mutta muiston entisestä olostasi en voi sinulta kadottaa, ja se vähentää autuuttasi". Ja enkeli aukasi suuret portit laupiuden istuimen takana, ja taivaan ihanuus levitti kirkkautensa myöskin sen raskautetun sielun ympärille. Sen edellä kulkivat ne toiset autuaat henget, jotka kuormaa kantoivat, ja koko heidän olentonsa kirkastettiin. Mutta katuvaisena ja huotaen astui rikkaan miehen sielu autuasten majoihin.

Vuoden vaiheet.

2.

Metsät seisoivat väkkyvässä, viheriäisessä puvusansa. Maa viheriöitsi ja kukat nostivat soreita päitänsä aurinkoa kohden puutarhoissa, pelloilla ja niituilla. Iloisina käveli karjat heinärikkailla laitumilla. Mihin vaan silmäsi loit, joka paikassa näit vilkkaan elon ja riemun. Mehiläiset lensivät, perhoset pelmusivat kukkain ympärillä ja lintuset ylistivät kukin omalla äänellensä onnellista elämätänsä, lempeänsä ja kevään iloa. Viimeiseksi oli kevät luonut orjantappuran ja silloin oli sen toimi päätetty.

Nyt tuli kesä, lentäen alas maahan aamu-auringon säteillä, ja kumpaisetkin veljet tervehtivät toisiaan sulalla suun annolla.

Kevät oli nostanut taivahalle kauniimman vesikäärnsä, ottaaksensa kesää juhlallisesti vastaan, ja tämän kunniaportin läpi riensivät nämät kumpikin taivaan pojat käsi kädessä kukkaketojen päällitse ja puhelivat menneistä ja tulevista ajoista, ja heidän suunsa muhoileminen kirkasti taivaan ja maan.

Aurinko paistoi tulistemasti ja tulistemasti heidän päällensä. "Nyt saat sinä mennä täältä pois!" sanoi kesä, "kyllä minä täytän sen, minkä sinä olet alkanut. Sinun lapses hoidan minä palavalla rakkaudellani; minä kypsytän, minkä sinä annoit kukoistaa. Elämä tahtoo elatusta. Minulle on sallittu työtä tekemään tulistemalla innolla ja väkevämmällä voimalla".

Kevät otti hiljaisesti jäähyväiset kukkaisilta ja lensi surun-alaisena kaikkine tyttärinensä itää kohden.

Palavalla innolla alkoi kesä työnsä. Viljamilla kasvoi ja kypsyi kultasia päitä, ja hedelmäpuut notkuivat hedelmäkuormainsa alla. Mutta orjantappura lakastui,

ja koko luonnon läpi kävi salainen halu ikuisen kevään perään.

3.

Kesä oli toimesta aikaseen ja myöhään. Hänen työnsä olivat melkein kaikki täytetyt. Nyt oli hän nukahtanut kauniiseen laksoon, korkean puun varjoon. Silloin tuli syys pitkältä matkalta. Hän tapasi heti veljen. Heillä oli paljo toistensa kanssa puhumista. Syys anoo tavallisesti aina muutamia kauniita kesäpäiviä itsellensä; sillä hän tahtoo mielellänsä, että koko luonto, iloa täynnä, muistaa häntä kiitollisesti kauniin päivän nautittuansa.

Nyt seisoi hän ja katseli nukahtavaa veljeänsä; mutta tämä tunsikin lämpimillä kasvoillansa kylmän haalean hengen ja heräsi. Kummastuneena nousi hän ylös ja astuen veljeänsä vastaan antoi hänelle kättä. "Sinä olet mahtanut tulla liian aikaseen", sanoi hän ja katsoi Allakkaansa. Vuoden vaiheilla on aina semmoinen mukanansa, mutta se ei ole sama kuin tähtitietäjän tekemä. "No, niinpä tosin jo sinun aikasi on tullut; minun täytyy valmistaa itseäni matkalle". Hän viittasi palvelijoillensa ja ne toivat nestepikarin.

Kesä antoi pikarin syksyille, joka joi sen pohjaan, silmäillen veljeänsä ja koko ympäristöä. Veljet nousivat vuorelle ja istuivat suurelle harmaakivelle. Kesä pani lämpimän kätensä syksyn kylmälle kämmenelle ja katsoi hänen silmiinsä sanomattomalla helleydellä. Hetken ajan istuivat nyt ystävällisessä kanssapuheessa. He puhuivat kodistansa tuolla yläällä loistavan auringon tykönä, jossa heidän kätkyensä oli seisnut, ja josta he vaelluksensa olivat alkaneet. "Ja kun tuhannen tuhatta vuotta on kulunut, joina me saamme kulkea maata ympäri, ja virkamme toimitus on päättynyt, silloin näen minäkin rakkaan veljeni, kevään, ja painan häntä rintaani vasten", sanoi syys. Ja kesä vastasi: "tuhat kertaa käski hän minun tervehtimään sinua: myöskin hän haluaapi sinua nähdä. Minäkin saan kerran nähdä talven, jota nyt en koskaan voi tavata, vaikka hänen peräänsä niin palavasti haluan".

Korkealla taivaan poikain päiden ylitse lensi suuria joukkoja matkalintuja. Kesä katsoi heitä iloisella sydämellä, mutta syksyn silmissä kuului kyneleitä. Hän tiesi lintujen matkustavan sinne, missä kevät valitsee.

Vielä kerran painoi kesä vaaleata veljeänsä vasten rintaansa. Lensi sitte ylös ja astui komeahan laivaansa, joka on rakennettu mustista ukkosen pilvistä. Se seisoi ankurissa ja odotti häntä vuorten kukkuloilla. Rakastavaisena ja siunaavaisena katsoi hän vielä kerran alas maalle, tarttui laivansa perään ja purjehti kaukasiin, onnellisiin maihin.

Syys levitti nyt keltaisen, kylmän haalean vaippansa maitten ja järvien päälle, nousi istuimellensa ja alkoi hallituksensa surunalaisella muhoilemisella.

Salvatut.

Wirran kirkkahan povesta
Pyysi poika helmilöitä,
Saipa helmen taivon karvan,
Pyöreän kun taivon tähden,
Löysi immen helmeästään,
Impi nyt rukoillen lausu:
"Luovu, poika, helmestäisi,
Särjeppäs minulta salpa,
Katsanteenpa kiittäväisen
Mie sinulle siitä annan".

"Empä henno, enkä huoli,
Helmi omi liian kallis;
Taivu salpahan hyvästi,
Raskahampikin monell' on".
Tyttö särki helmen hiljan,
Aamuruskosen näköisnä
Seisoi nyt pojan sivulla;
Kultatukka otsan peitti,
Ruusullisina kasvot hohti.

Immen hempeytt' ihaillen
Seisoi poika pitkän ajan;
Siitä hiljankin havaiten
Näinpä vaan rukoillen lausui:
"Luovu, tyttö, hemmestäisi,
Särjeppäs minulta salpa,
Kyyneleensä kiittäväisen
Mie sinulle siitä annan".

"Empä henno, enkä huoli,
Hempi omi liian kallis.
Taivu salpahan hyvästi,
Raskahampikin monell' on".

(Run. Runeb.)

Arvoituksia.

Selitys viime n:ron arvoitukseen: näsäviisaus; aika.

Minkä puolesta varkaat ovat viisammat kuin lääkärit?

Tämän n:ron toimitti

J. P.

Helsingissä.

Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran Kirjapainossa.

Painoluvan antanut: L. Heimburger.